

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 08
Rotel 0802

DOM
2022-05-16
Stockholm

Mål nr
B 6914-21

Sid 1 (3)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Södertörns tingsrätts dom den 28 september 2020 i mål nr B 5768-18, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagare Philip Gunnarsson
Åklagarmyndigheten
Söderorts åklagarkammare i Stockholm

Motpart (Tilltalad)

MATHIAS Carl Åke Carlstrand, 19871119-6934
c/o Kajsa-Lena Olsson
Skräddargränd 8
733 36 Sala

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Björn Sandin
Försvarsadvokaterna Stockholm HB
Box 12107
102 23 Stockholm

SAKEN

Kränkande fotografering

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att hovrätten

- a) dömer Mathias Carlstrand för kränkande fotografering i tolv fall under tiden 2017-01-23–2017-03-13 enligt 4 kap. 6 a § första stycket brottsbalken,
- b) bestämmer påföljden till villkorlig dom, och
- c) ålägger Mathias Carlstrand att betala en avgift om 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

2. Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortsätta att gälla.

3. Björn Sandin får ersättning av allmänna medel med 8 860 kr. Av beloppet avser 5 768 kr arbete, 1 320 kr tidsspillan och 1 772 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.

Dok.Id 1789249

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 670 90

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten ska döma Mathias Carlstrand för kränkande fotografering i enlighet med åtalet.

Mathias Carlstrand har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Hovrätten har avgjort målet utan huvudförhandling.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen i hovrätten är densamma som vid tingsrätten. Hovrätten har tagit del av det förhör med Mathias Carlstrand som hölls vid tingsrätten genom uppspelning av ljud- och bildfil.

Av de skäl som tingsrättens skiljaktiga ledamöter har angett, och även med beaktande av att Mathias Carlstrand inte har lämnat någon godtagbar förklaring till att inspelningsutrustningen varit gömd, anser hovrätten att åtalet är styrkt. Tingsrättens dom ska därmed ändras på så sätt att Mathias Carlstrand ska dömas för kränkande fotografering i tolv fall.

Gärningarnas samlade straffvärde motsvarar ett kortare fängelsestraff. Påföljden kan med hänsyn till Mathias Carlstrands personliga förhållanden stanna vid en villkorlig dom, som på grund av att lång tid har förflutit sedan brotten begicks inte ska förenas med böter.

Eftersom fängelse ingår i straffskalan för kränkande fotografering ska Mathias Carlstrand betala föreskriven avgift till brottsofferfonden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast 2022-06-13

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Marianne Lishajko, Anita Glad och Christina Berg, referent.

SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT
Avdelning 5

DOM
2020-09-28
meddelad i
Huddinge

Mål nr: B 5768-18

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

MATHIAS Carl Åke Carlstrand, 19871119-6934
Grimstagatan 221 Lgh 1101
162 58 Vällingby

Offentlig försvarare:

Advokat Björn Sandin

Försvarsadvokaterna Stockholm HB

Box 12107

102 23 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Tomas Malmenby

Åklagarmyndigheten

Söderorts åklagarkammare i Stockholm

Box 1194

141 24 Huddinge

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Kränkande fotografering, 4 kap 6 a § 1 st brottsbalken
2017-01-23 -- 2017-03-23 (12 tillfällen)

Förverkande och beslag

Yrkandet om förverkande av i beslag tagna kameror, dator och DVD-skiva avslås. Beslaget hävs (Polismyndigheten Region Stockholm, beslagsliggare nr 2017-5000-BG27572.1-4).

Sekretess

Sekretessen enligt 21 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på de uppgifter som lämnats vid huvudförhandlingen inom stängda dörrar och som kan röja målsägandenas identitet.

Ersättning

1. Advokat Björn Sandin får ersättning av staten med 6 414 kr. Av beloppet avser 1 283 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
141 84 Huddinge	Björnkullavägen 5 A	08-561 660 50		måndag - fredag
		E-post: sodertorns.tingsratt.avdelning5@dom.se		08:30-16:00
		www.sodertornstingsratt.domstol.se		

BEGÄRAN M.M.

Åklagaren har begärt att Mathias Carlstrand ska dömas för kränkande fotografering och påstått att följande har hänt.

Mathias Carlstrand har under tidsperioden den 23 januari 2017 fram till och med den 13 mars 2017 i Årsta och på andra platser i Storstockholmsområdet vid tolv tillfällen i hemlighet på hotellrum eller liknande utrymmen olovligen filmat olika kvinnor som deltagit i sexuell aktivitet med honom.

Lagrum: 4 kap 6 a § 1 st. brottsbalken

Åklagaren har också begärt att de kameror, den dator och den DVD-skiva som tagits i beslag från Mathias Carlstrand förverkas (förstörs).

Mathias Carlstrand har förnekat gärningen. Han har gått med på att han har filmat vid de tillfällen som åklagaren har påstått men invänt att det inte har skett varken i hemlighet eller olovligen. Han har medgett att kamerorna har varit dolda men invänt att kvinnorna har samtyckt till inspelningarna och att de känt till att detta skedde.

Mathias Carlstrand har motsatt sig åklagarens begäran om förverkande.

BAKGRUND

Efter att polisens prostitutionsgrupp kontaktats gjordes ett tillslag på ett hotell i Årsta. Polisen påträffade då Mathias Carlstrand som var sexuellt involverad med en kvinna på ett rum samtidigt som tre gömda kameror som var riktade mot sängen spelade in aktiviteten. Kamerorna togs i beslag. Vid genomgång av utrustningen upptäcktes ytterligare filmer av samma slag, dvs. där Mathias Carlstrand hade

sexuellt umgänge med olika kvinnor. Sammantaget påträffades tolv sådana filmer i den tekniska utrustning som togs i beslag från Mathias Carlstrand.

UTREDNINGEN

Mathias Carlstrand har hörts. Åklagaren har presenterat ett beslagsprotokoll, ett undersökningsprotokoll från IT-forensiker och ett bildkollage som skriftlig bevisning.

Mathias Carlstrand har sammanfattningsvis berättat följande. Han mådde dåligt vilket tog sig uttryck i att han träffade många kvinnor på ett sätt som är onormalt. Det hela gick överstyr. Hotellet reagerade på att han hade så många besök på rummet och han greps. Det är han som förekommer på de bilder som åklagaren har presenterat och det är han som har filmat vid de tillfällen som påstås. Dokumentationen var en del i upplägget vid träffarna. Det blev som en fix idé för honom att filma. Det är riktigt att kamerorna var dolda på det sätt som åklagaren påstått. Kvinnorna kände dock till att han filmade och inspelningarna gjordes med deras samtycke. I vissa fall kom han överens med kvinnorna om att mötena skulle filmas redan när de gjorde upp om att de skulle ses. I andra fall har han förvissat sig om deras samtycke när de träffades. Han har haft flera olika kameror för att kunna filma från olika vinklar vid inspelningarna. Det är riktigt att han inte kommenterat anklagelsen mot honom när han hördes av polis.

DOMSKÄL

Ska Mathias Carlstrand dömas för kränkande fotografering?

Åklagaren har bevisbördan för den gärning som påstås och ska för en fällande dom styrka gärningen bortom rimligt tvivel.

Av 4 kap 6 a § brottsbalken framgår att den som olovligen med tekniskt hjälpmedel i hemlighet tar upp en bild av någon som befinner sig inomhus i en bostad eller på annat liknande utrymme, ska dömas för kränkande fotografering.

Bestämmelsen syftar till att skydda den personliga integriteten för en enskild som befinner sig på ett sådant utrymme som avses i lagrummet. Ett hotellrum är en sådan plats.

Med att inspelningen ska ha skett i hemlighet avses att den ska ha skett med teknisk utrustning som hållits dold för den fotograferade. I vart fall ska filmningen för straffbarhet ha skett när den fotograferade varit omedveten om att utrustningen var igång.

Genom det beslagsprotokoll som lagts fram är det utrett att tre påslagna kameror filmade vid tidpunkten för polisens tillslag. En webbkamera ansluten till en dator låg gömd i en kameraväska som låg på skrivbordet. Webbkameran var inlindad i en socka som hade ett hål för linsen. En kamera av märket Sony låg i en ryggsäck till höger om sängen sett från sängens fotända. Ytterligare en kamera av märket Sony låg inlindad i kläder på ett nattduksbord till vänster om sängen från fotändan sett.

Mathias Carlstrand har uppgett att syftet med att placera kamerorna på olika platser i rummet var att kunna filma från flera olika håll samtidigt och att samtliga inspelningar har gått till på motsvarande sätt. Någon särskild förklaring till varför kamerorna var dolda har inte givits.

Genom den utredningen som åklagaren har presenterat vilken alltså vinner stöd av Mathias Carlstrands egna uppgifter, är det visat att Mathias Carlstrand under den tid som åklagaren har angivit har filmat olika kvinnor när de på hotellrum deltagit i olika typer av sexuell aktivitet med honom. Inspelningarna har skett med teknisk utrustning som i vart fall för en utomstående förefaller ha varit dold.

Fråga är då om detta skett olovligen, dvs. utan samtycke och i hemlighet. I denna fråga gör tingsrätten följande överväganden.

Ingen målsägande har hörts vid huvudförhandlingen. Tingsrätten har därför att pröva frågan om Mathias Carlstrand har agerat olovligen och i hemlighet utan kännedom om deras respektive uppfattning i frågan.

Inledningsvis konstaterar tingsrätten att det på goda grunder kan antas att en person som deltar i en sexuell aktivitet med någon som de inte känner närmare, vanligen inte välkomnar att detta dokumenteras på film. Till detta kommer att de kameror som Mathias Carlstrand använt sig av har varit placerade så att det vid en första anblick inte varit möjligt att se att de var igång och filmade. Det finns därför fog för att ifrågasätta om inspelningarna som Mathias Carlstrand uppgett verkligen skett med målsägandenas samtycke och kännedom om att kamerorna var igång och spelade in.

Mathias Carlstrand har framhållit att det redan genom den förklaringstext som fogats till två stillbilder i utredningen framgår att han frågat två av kvinnorna om han fick filma dem och fått jakande svar.

Invändningen om att målsägandena har samtyckt till inspelningarna har i vart fall visst stöd i den utredning som åklagaren har presenterat. Vid dessa förhållanden är det inte mot Mathias Carlstrands förnekande styrkt att han agerat som åklagaren påstått.

Åtalet ogillas. Vid denna utgång i ansvarsdelen ska åklagarens förverkandeyrkande avslås.

Sekretess

Sekretess ska fortfarande gälla för de uppgifter som tagits upp bakom stängda dörrar.

Ersättning

Det som försvararen har begärt i ersättning är rimligt. Åtalet har ogillats och försvararkostnaden ska därför stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Ett överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 19 oktober 2020. Överklagandet prövas av Svea hovrätt.

Susanne Forssman

I avgörandet har rådmannen Susanne Forssman och nämndemännen Lasse Reuterberg, Mattias Mårdenfjord och Charlotte Björkman deltagit. Skiljaktig mening, se bilaga.

Skiljaktig mening

Nämndemännen Lasse Reuterberg och Mattias Mårdenfjord är skiljaktiga i ansvarsfrågan och anför följande.

Vi anser att domen efter sid 6 fr o m stycke 5 ska ha följande lydelse.

Det är i och för sig riktigt att det av utredningen framgår att Mathias Carlstrand frågat två av kvinnorna om han fick filma dem. Detta har han dock gjort efter att inspelningen med den gömda utrustningen redan påbörjats. Efter att ha fått jakande besked har Mathias Carlstrand tagit upp sin mobiltelefon och filmat också med denna. Frågan har alltså inte gällt inspelningen med den gömda utrustningen utan en annan upptagning. De uppgifter som Mathias Carlstrand först vid huvudförhandlingen lämnat om att han förvissat sig om kvinnornas tillstånd och att de känt till respektive inspelning framstår vid dessa förhållanden som en ren efterhandskonstruktion och förtjänar inte tilltro. Åtalet är därmed styrkt.

Överröstade i denna del är vi i övrigt ense med majoriteten.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se